

МОГУЋНОСТ УТВРЂИВАЊА ПРАВА БРАЧНОГ И ВАНБРАЧНОГ СУПРУЖНИКА НА ИМОВИНИ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

Имовина привредног друштва је својина тог друштва и не може представљати заједничку имовину стечену у брачној или ванбрачној заједници оснивача друштва и његовог супружника.

Из образложења:

"Према утврђеном чињеничном стању тужиља и А.Г. законски заступник и оснивач туженог су склопили брак 1995. године. Неколико година пре тога живели су у ванбрачној заједници. Брак је правноснажно разведен пресудом Основног суда. Једини оснивач друштва туженог А.Г. је обезбедио средства за оснивање и почетак рада туженог предузећа. Тужиља је код туженог била запослена од 1991. године до 2016. године и никада није имала својство оснивача односно члана туженог друштва. Тужиља је у својству продавца са туженим као купцем закључила купородајни уговор 2007. године за предметни стан бр. 6 у приземљу вишестамбене зграде у Н.С. за цену од 79.000,00 евра у динарској противвредности. Купопродајна цена је у целости исплаћена тужиљи на дан потписивања анекса уговора од 17.5.2012. године. Тужиља је као продавац са туженим као купцем 21.4.2008. године закључила Уговор о купопродаји којим је продала једнособан стан бр. 3 површине 18 м² у приземљу зграде број 26. Н.С. за купопродајну цену од 59.000,00 евра у динарској противвредности коју је у целости купац исплатио. Са туженим или његовим оснивачем тужиља никада није закључила уговор о улагању средстава у друштво. Све спорне непокретности су уписане код РГЗ-а Службе за катастар непокретности као својина овде туженог. На конту туженог бр. 429002 постоје новчана средства од позајмица оснивача за ликвидност, које су евидентиране у пословним књигама ПД „А.Д. ДОО Нови Сад чија је вредност на дан 28.7.2015. године износила 74.145.024,00 динара односно противвредност од 640.000,00 евра.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови закључују да је захтев тужиље за утврђење права сусвојине на спорним непокретностима и право својине на новачним средствима неоснован, јер нису испуњени законски услови за стицање истих.

Неоснован је ревизијски навод да је тужиља доставила довољно доказа у прилог постављеног тужбеног захтева имајући у виду континуирана заједничка улагања у имовину туженог предузећа за време трајања ванбрачне заједнице и касније током трајања брака.

У конкретном случају тужени је једночлано привредно друштво које је основано одлуком о оснивању бившег супружника тужиље као физичког лица чија је имовина као оснивача одвојена од имовине овог друштва. Приликом оснивања предузећа није било договора између тужиље и њеног сада бившег супруга о оснивању друштва. Тужиља није учесник, ни потписник ове одлуке о оснивању и није исказала вољу за оснивањем истог. Из тог разлога тужиља по основу стицања у ванбрачној заједници или браку не може стећи власничка права на једночланом друштву са ограниченом одговорношћу нити делу непокретности у власништву туженог. Оснивањем туженог по сили закона је извршена промена власничких права на унетом оснивачком улогу (члан 47. Закона о привредним друштвима), те је унета имовина постала својина друштва без обзира да ли је била посебна или заједничка. Власничка и управљачка права и обавезе припадају само његовом оснивачу и његов брачни друг не може стећи статус оснивача преко улога унетог

у друштва из заједничке имовине. Одлучна је чињеница да се тужиља била сагласила да друштво оснује А као једини оснивач, иако је евентуално унета имовина стечена заједничким доприносима. Такође, ако је сматрала да је унета имовина ипак заједничка имовина тужиља у периоду од више деценија није уписала своје право у јавним књигама. Такво понашање се може приписати њеном немару и кршењу правила о обавезности уписа, те због тога и трпи штетне последице. Тужиља није предузела никакве радње да изврши упис свог права, а новчану позајмицу друштву између осталог може извршити само оснивач, што је овде случај.

С обзиром на наведено, тужиља може, евентуално, по основу брачне тековине и свог удела у стицању имовине унете као оснивачки улог у новоосновано предузеће или по основу извршене позајмице друштву од стране оснивача захтевати само новчану противвредност од бившег супруга али не и признање сувласничких и управљачких права на предузећу или његовој имовини у чијем оснивању није учествовала. Стога је неоснован ревизијски навод тужиље да је погрешан став да тужиља као супружник не може истицати захтев према привредном друштву".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 2549/2017 од 22.3.2018. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 12.2.2019. године)